

بررسی کیفیت فیزیکی و شیمیایی منابع آب منطقه طالقان در استان البرز

*مصطفی دستورانی^۱، مصطفی طاهری^۲، عادل سپهر^۳

۱- دانشجوی دکتری بیابانزدایی دانشگاه کاشان

۲- کارشناس ارشد آبخیزداری دانشگاه کاشان

۳- هیئت علمی دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

آب علاوه بر اینکه یه ماده ضروری برای ادامه حیات می‌باشد نقش مهمی در توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع دارد. امروزه با پیشرفت صنایع، افزایش جمعیت و عدم کنترل مناسب زیست محیطی، خطرات زیادی از نظر آلودگی آبها وجود دارد. هدف از این مطالعه، سنجش پارامترهای فیزیکی و شیمیایی منابع آب منطقه طالقان، از نظر شرب و کشاورزی و مقایسه با استانداردهای ملی و بین‌المللی است. در مطالعه توصیفی و موردي انجام شده، نمونه های برداشت شده از رودخانه طالقان و تعدادی از چشممهای اطراف: گلینک، گраб، دهدز، ناریان، خجیره، مهران و علیزان آن می‌باشد که برداشت و مورد آزمایش قرار گرفتند. از جمله پارامترهایی که مورد بررسی و آزمایش قرار گرفتند سولفات، کلر، سدیم، کلسیم و منیزیم، سختی کل، اسیدیته، هدایت الکتریکی، نسبت جذب سدیم و میزان مواد محلول در آب می‌باشند. نتایج این مطالعه نشان داد که عناصر محلول در آب (کاتیونها و آئیونها) بر مبنای طبقه بندی شول، کیفیت آب در رود خانه از حداقل مجاز و حداقل مطلوب کمتر بوده، نمایانگر میزان بالای سختی آب این حوزه است که این خود با توجه به سازند های آهکی ارتفاعات شمال شرقی آن قابل توجیه است. در مورد این شاخص نیز زیر حوزه ناریان بالاترین رقم سختی را نشان می دهد. دامنه تغییرات، میان کمترین و بیشترین میزان سختی آب در حوزه قابل توجه و تامیل است و TH آن $20.2/6$ می باشد. همچنین در رابطه با کیفیت آبها از نظر شرب و کشاورزی بر اساس دیاگرام ویل کوکس لازم به ذکر است عده نمونه ها از C2S1 تا C3S1 بوده است که بیانگر کیفیت مطلوب آب رودخانه طالقان از نظر استفاده کشاورزی می باشد و برای تمامی خاک ها قابل مصرف می باشد و گیاهان دارای ظرفیت تحمل شوری معمولی می توانند آن را مورد استفاده قرار دهند.

کلمات کلیدی : شول، شیمیایی، فیزیکی، طالقان، کیفیت آب، ویل کوکس.

مقدمه:

آب در خلقت اولیه صاف و عاری از هر گونه آلودگی خلق شده است اما پیشرفت بشر و صنعتی شدن جوامع سبب تولید آلاینده‌های مختلفی گردیده که با ورود به محیط زیست انسان بويژه در منابع آبی باعث کاهش کیفیت آنها شده است(امیر بیگی، ۱۳۸۳). وجود برخی از املاح در آب برای سلامتی انسان ضروری است و این در حالی است که مقدار بیش از حد مجاز آنها سلامتی انسان را به خطر خواهد انداخت. بنابراین وجود آب آشامیدنی سالم ضامن سلامتی جامعه است و اولین قدم در شناخت آب، بررسی پارامترهای آب شرب است (شریعت پناهی، ۱۳۷۷؛ هودی، ۱۹۹۱؛ کاومورا، ۱۳۷۳؛ واچینسکی، ۲۰۰۳). با توجه به رشد روز افرون جمعیت و آلودگیهای و زیست محیطی الودگی آب‌ها روز به روز بیشتر می‌شود متاسفانه این آلودگیها سالانه موجب مرگ چندین میلیون نفر در جهان می‌شود که علاوه بر مشکلات روحی، ضررهای اقتصادی فراوانی را به دنبال دارد. از طرفی با توجه به رشد جمعیت و بالا رفتن سطح زندگی جوامع نیازهای آبی بشر رو به فزونی است(مهدی نیا و همکاران، ۱۳۸۴). اهمیت آب برای بهداشت و توسعه به اندازه‌ای است که سازمان جهانی بهداشت (WHO) مهمترین نارسایی قرن بیستم را عدم دسترسی همگان به بهسازی و آب آشامیدنی سالم و کافی عنوان کرده است. تا بیست سال پیش مهمترین سرمایه ملی کشورها انرژی بود، اما در آیندهای نه چندان دور آب را با نفت معاوضه خواهند کرد و امروزه تاکید بر صرفه جویی و استفاده بهینه از منابع آبی است(موسوی، ۱۳۸۴).

بخشی از کیفیت آبهای سطحی و زیرزمینی مربوط به بارش بوده ولی مهمترین نقش را نوع تشکیلات زمین شناسی، طول مسیر طی شده و مدت زمان این جابجایی ایفا می‌کنند. کیفیت آبها با توجه به طول مسیر طی شده و فراوانی مواد انجلاali در مسیر در نقاط مختلف تفاوت زیادی پیدا می‌کند. این پدیده مخصوصاً در کشور ایران از اهمیت بسیاری برخوردار است، بطوری که مشکل بسیاری از مناطق خشک و نیمه خشک تنها کم آبی نیست بلکه کیفیت نامناسب آبهای موجود نیز به آن اضافه می‌شود. رودخانه‌هایی همچون شاپور، دالکی و زهره در جنوب کشور، حبله رود در گرمسار و کال شور در سبزوار و بسیاری دیگر از رودخانه‌های کشور، در ابتدای مسیر دارای آب با کیفیت خوب بوده که با گذر از تشکیلات گچی و نمکی مخصوصاً گنبدهای نمکی، کیفیت بسیار نا مناسبی پیدا می‌کنند(دستورانی و همکاران، ۱۳۸۷). مطالعات انجام شده در این زمینه با توجه به اهمیت موضوع، سابقه دیرینه دارد. سازمان جهانی بهداشت، اولین رهنمودهای کیفیت آب آشامیدنی را در سالهای ۱۹۸۴ تا ۱۹۸۵ منتشر نمود و در سال ۱۹۸۸ کار تجدیدنظر رهنمودها آغاز شد تا اینکه در سال ۱۹۹۳ ویرایش دوم به چاپ رسید. در سال ۲۰۰۳ نیز آخرین نسخه از تجدید نظرهای انجام شده منتشر گردید(نبی زاده، ۱۳۷۵). در کشور ما استانداردهای فیزیکی و شیمیایی آب آشامیدنی نخستین بار در سال ۱۳۴۵ تهیه گردید و پس از چهار بار تجدیدنظر در یکصدوندوپنجمین جلسه کمیته ملی استاندارد به عنوان استاندارد رسمی ایران منتشر گردید (ایماندل، ۱۳۷۶). در نقاط مختلف کشور نیز در این زمینه مطالعاتی صورت گرفته است. در پژوهشی که توسط آقایان دیندارلو، علیپور و فرشیدفر (۱۳۸۵) برروی منابع آب شرب بندر عباس انجام گرفت مشخص گردید که پارامترهای شیمیایی آب شرب بندر عباس از دیدگاه بهداشتی مشکل آفرین نیست لیکن به دلیل پایین تر بودن کیفیت آب استحصالی از

منابع زیرزمینی و اختلاط آن با آبهای سطحی برخی پارامترها گستره مطلوب را تأمین نماید (ایماندل، ۱۳۷۶). در پژوهش دیگری که در مورد کیفیت شیمیایی آب بندرعباس انجام گرفته، مقادیر فلوئور، سولفات، کلراید، سدیم، سختی کل، EC و TDS در منابع آب زیرزمینی از حد مطلوب فراتر بوده است، اما کیفیت منابع آب سطحی در حد مطلوبی بوده است (لوكاووس و همکاران، ۱۳۸۵).

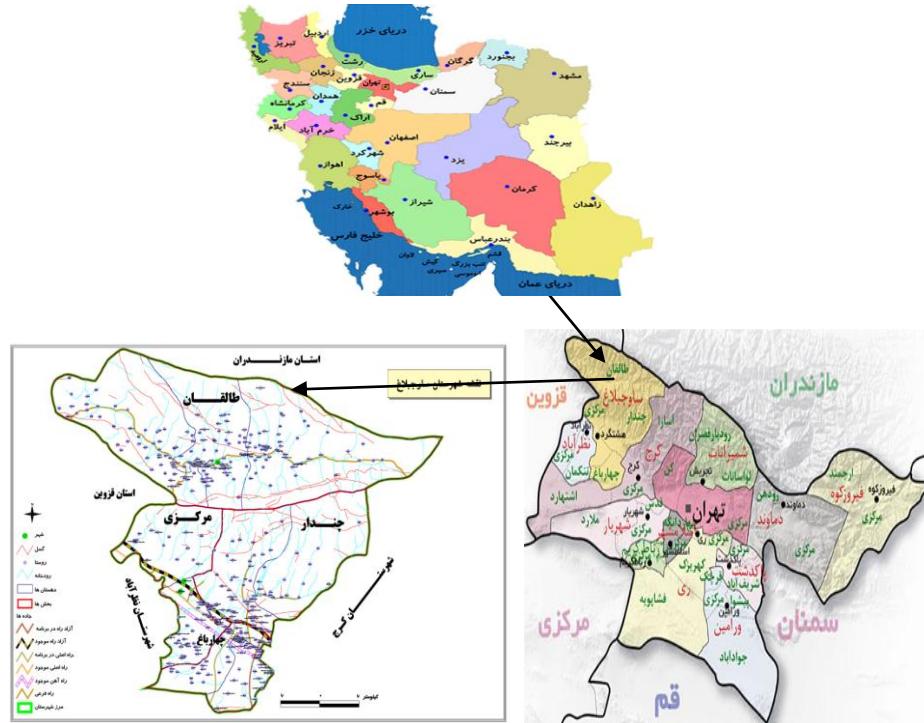
مواد روش‌ها

۱- منطقه مورد مطالعه

منطقه طالقان در قسمت میانی رشته کوه‌های البرز و در شمال غربی استان تهران واقع شده است. این منطقه بین عرضهای ۳۶ درجه و ۱۶ دقیقه و ۵۸ ثانیه تا ۳۶ درجه و ۱۰ دقیقه و ۴ ثانیه شمالی و طول جغرافیایی ۵۰ درجه m و ۳۴ دقیقه و ۱۸ ثانیه تا ۵۰ درجه و ۳۴ دقیقه و ۳۰ ثانیه شرقی واقع شده است.

طالقان از شمال به دره الموت و تنکابن واز شمال شرق با حوزه آبخیز رودخانه چالوس و حوزه آبخیز رودخانه کرج و گردنه عسلک، از جنوب با حوزه آبخیز زیاران و از غرب با حوزه آبخیز شاهرود همسایگی داشته و خود زیر حوزه ای از حوزه آبریز سفید رود می‌باشد.

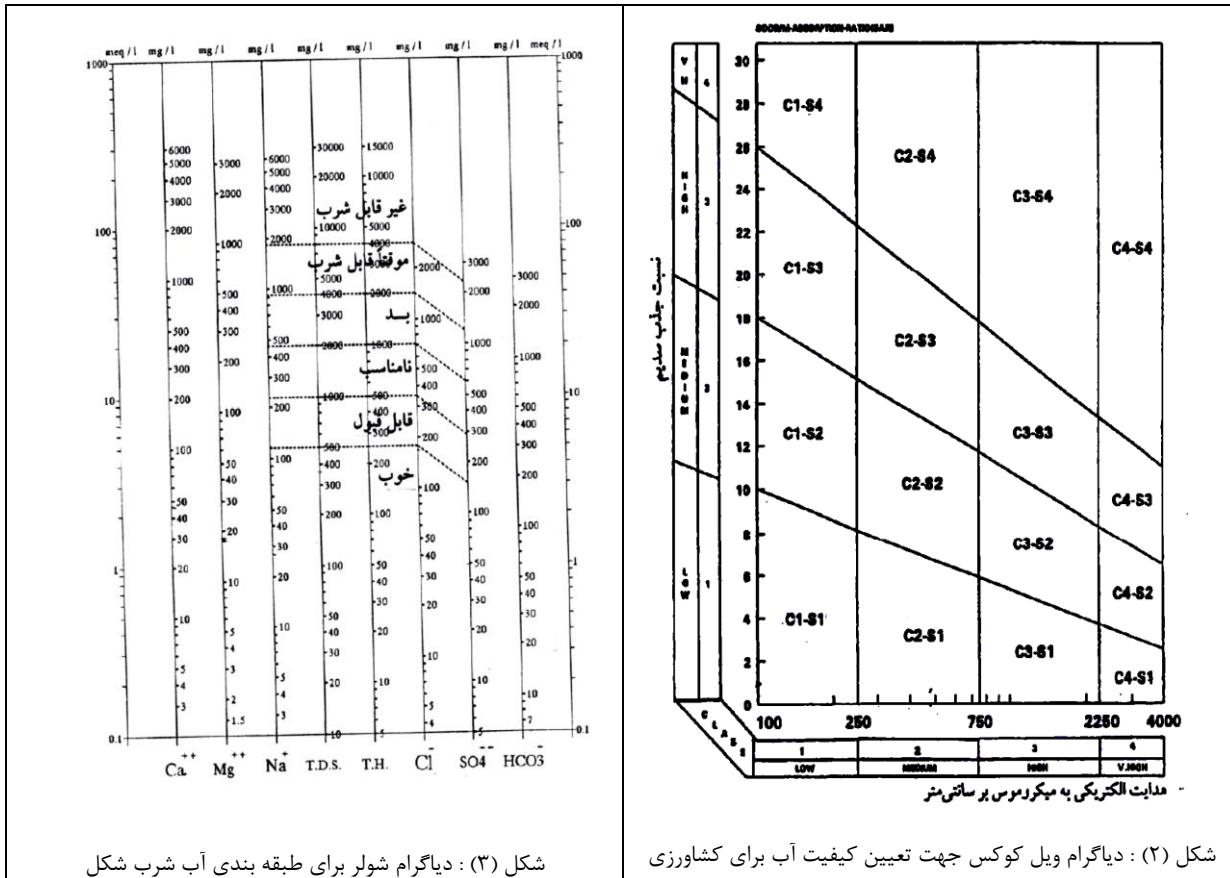
حوزه آبخیز چالوس که در شرق این منطقه قرار دارد و رودخانه چالوس در آن قرار جریان دارد، این حوزه کاملاً کوهستانی بوده و در البرز مرکزی واقع می‌باشد سرچشممه‌های اصلی آن کندوان، الیکا و انگوران و دهلار است. مساحت حوزه آبخیز طالقان ۹۶ کیلومتر مربع و محیط آن ۱۶۱ کیلومتر می‌باشد. طول حوزه آبخیز ۵۱ کیلومتر است. ارتفاع متوسط آبخیز ۳۰۴۵ متر، پست ترین نقطه آبخیز در محل سد مخزنی طالقان با ارتفاع ۱۶۸۸ متر و بلند ترین نقطه آن در ارتفاعات شمالی (همجوار با علم کوه) با ارتفاع ۴۴۰۲ متر می‌باشد (نقشه‌های توپوگرافی با مقیاس ۱:۵۰۰۰۰). موقعیت منطقه طالقان در روی نقشه در شکل(۱) نشان داده شده است.

شکل (۱) موقعیت منطقه طالقان

۲- روش تحقیق

این مطالعه موردی سال ۱۳۸۹ انجام شده است. جامعه مورد مطالعه منابع تأمین کننده آب شرب و زراعت حوزه طالقان بوده که مشتمل بر تعدادی چشمه و رودخانه طالقان که در بالادست سد طالقان می‌باشند. با توجه به متنوع بودن این منابع، از روش نمونه برداری خوش‌ای تصادفی جهت نمونه گیری استفاده گردید. محل برداشت نمونه‌ها در بر گیرنده رودخانه طالقان و تعدادی از چشمه‌ها بوده است. تعداد نمونه‌های برداشت شده در سطح کل حوزه ۸ منبع بوده است. آزمایشها در دو دسته کلی آزمایش‌های دستگاهی و آزمایش‌های تیتریمتري صورت گرفته است. آزمایش‌های تیتریمتري مشتمل بر سختی موقعت و دائم، کربنات و بی‌کربنات، کلسیم و منیزیم و کلرور بوده که بر اساس روش‌های مندرج در مرجع استاندارد متد (گرینبرگ، ۱۹۹۵) صورت گرفته است. بر این اساس روش سنجش سختی کل، کلسیم و منیزیم، تیتراسیون با EDTAT بوده است. سنجش کلرور با روش یدومتری و نیترات نقره انجام شده است (علیزاده، ۱۳۸۵). آزمایش‌های دستگاهی نیز شامل سنجش TDS و EC با دستگاه EC متر و PH (با دستگاه PH متر) سنجش شده است. آنیونها و کاتیونهای سدیم، نیترات، کلسیم و منیزیم با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر با دقیق ۰/۰۰ سنجش شده است. پس از بدست آوردن پارامترهای مورد نظر جهت بررسی کیفیت آب از نظر شرب، از دیاگرام شولر (شکل ۲)، و جهت بررسی کیفیت آب از نظر کشاورزی از دیاگرام ویل کوکس (شکل ۳)، همچنین بر اساس جدول ارئه شده از طرف کمیته ملی آبیاری و زهکشی آبهای استفاده گردید (مهدوی، ۱۳۸۱).

شكل (۳) : دیاگرام شولر برای طبقه بندی آب شرب شکل

همچنین بر اساس راهبرد سند ملی آب دولت جمهوری اسلامی ایرانکه در سال ۱۳۸۲ ارائه شد (راهبرد سند ملی آب، ۱۳۸۲) جدول (۲) نیز وضعیت آب منطقه برای کشاورزی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین شاخص های اندازه گیری شده بر اساس استانداردهای ملی که در جدول (۱) ارائه شده است مورد تجزیه تحلیل واقع گردید.

استاندارد ملی		پارامترها mg/l
حداکثر مجاز*	حداکثر مطلوب*	
۴۰۰	۲۰۰	کلرور
۴۰۰	۲۰۰	سولفات
۲۵۰	۷۵	کلسیم
۱۵۰	۵۰	منیزیم
۴۰۰	۲۵۰	سدیم
۵۰۰	۳۵۰	سختی کل
۱۵۰۰	۵۰۰	TDS
۲۰۰۰	۱۵۰۰	Ec

جدول (۱) پارامترهای شیمیایی آب شرب استانداردهای مربوطه

جدول (۲) راهنمای کیفیت آب آبیاری برای کشاورزی

درجه بهره برداری برای آبیاری			واحدها	معیارهای کیفیت آب
نامناسب	متوسط	خوب		
				الف - شوری
>۲	۰/۷-۳	<۰/۷	ds/m	EC _w
>۲۰۰	۴۰۰-۲۰۰۰	<۴۰۰	mg/l	TDS
				ب - نفوذ پذیری
<۰/۲	۰/۷-۰/۲	>۰/۷	ds/m	در حالتی که SAR=۰-۳ و مقدار EC _w
<۰/۲	۱/۲-۰/۳	>۱/۲	ds/m	در حالتی که SAR=۳-۶ و مقدار EC _w
<۰/۵	۱/۹-۰/۰	>۱/۹	ds/m	در حالتی که SAR=۶-۱۲ و مقدار EC _w
<۱/۲	۲/۹-۱/۲	>۲/۹	ds/m	در حالتی که SAR=۱۲-۲۰ و مقدار EC _w
<۲/۹	۰-۲/۹	>۰	ds/m	در حالتی که SAR=۲۰-۴۰ و مقدار EC _w
				ج - سمیت یون های ویژه
				سدیم (Na)
>۹	۳-۹	<۳	SAR	آبیاری سلطختی
	>۳	<۳	me/l	آبیاری بازاری
				(Cl)
>۱۰	۴-۱۰	<۴	me/l	آبیاری سلطختی
	>۳	<۳	me/l	آبیاری بازاری
>۳/۰	۰/۷-۳	<۰/۷	mg/l	بر (B)
				عناصر کمیاب (جدول ۹-۲)
				د - اثرات منفرقه
>۳۰	۰-۳۰	<۰	mg/l	نیتروژن (NO ₃ -N)
>۸/۰	۱/۰-۸/۰	<۱/۰	me/l	بیکریبات (HCO ₃)
				(PH)
				محاذده نرمال بین ۷/۰-۸/۴

نتایج

در این مطالعه بطور کلی، از ۸ منبع آب نم.نه برداری شد که برای هر یک از نمونه ها ۱۲ پارامتر کیفی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت که نتایج حاصله در جدول شماره (۳) ارائه گردیده است.

منبع برداشت	Ec mmho/cm	pH	Na Mg/l	So4 meq/l	Cl Mg/l	Ca Mg/l	Mg Mg/l	TH Mg/l	TDS Mg/l	SAR
رودخانه	۴۰.۸	۷/۶۲	۲/۷۱	۱۰/۴۱	۱/۲۵	۲/۸	۱۱/۶	۳۲۰/۴۶	۳۸۸	۰/۸۱
گلینک	۵۵۰	۷/۰۸	۳۷	۲۵/۰۵	۲۵	۸/۸	۱۶/۸	۲۵۳	۵۰	۰/۳۴
گراب	۶۰۰	۷/۵۳	۱۸	۱۲/۶۶	۱۱/۲۵	۶/۸	۱۰/۸	۲۶۵	۳۶۵	۰/۷
دهدر	۶۰.۷	۷/۶۵	۲/۸۹	۱۱/۳۴	۵	۴/۸	۱۳/۶	۳۰۰	۴۲۹/۲	۱/۰۱
ناریان	۷۳۱	۷/۶۶	۲۲/۵۴	۱۸/۹۶	۱۲/۵	۷/۶	۱۰	۴۱۵	۵۶۴	۰/۶۹
خجیره	۳۶۷	۷/۴۳	۱۵/۵۲	۱۳/۷۷	۱۰	۱۱	۹	۲۱۷	۲۵۴	۰/۸۵
مهران	۶۷۵	۷/۲۶	۶۴/۲۵	۴۰/۵	۵۰	۱۳/۸	۱۷	۳۳۲	۴۵۳	۰/۶
علیزان	۴۵۳	۷/۱۳	۱۴/۸	۲۱/۶	۹/۱	۸/۲	۱۱/۳	۱۸۰	۳۰۲	۰/۷۶

جدول ۳ : وضعیت کیفی آبهای حوزه طالقان

هر یک از شاخص های کیفیت آب جهت شرب و زراعت در جدول فوق ارائه گردید، پس از محاسبه هر یک از شاخص های کیفیت آب، هر یک از پارامترها با استاندارد های ملی مورد مقایسه قرار گرفتند که نتایج حاصله در جدول (۳) ارائه گردیده است. سپس جهت بررسی کیفیت آب از نظر شرب انسان و از نظر کشاورزی از دیاگرامهای شولر و ویل کوکس استفاده گردید که نتایج حاصله در جدول (۴) ارائه گردیده است.

* حداکثر مطلوب : حداکثر مقداری که عدم تأمین آن فقط کاهش کیفیت را به دنبال دارد و آب برای آشامیدن مناسب است.

* حداکثر مجاز: حداکثر مقداری از غلظت املاح در آب که استمرار شرب آن سلامتی یک انسان ۷۵ کیلوگرمی با مصرف روزانه ۲/۵ لیتر را به خطر نیندازد. جدول ۴ : وضعیت کلی کیفیت آب حوزه مورد مطالعه از نظر شرب انسان و کشاورزی بر اساس دیاگرام های شولر و ویل کوکس.

جدول (۴) نتایج بدست آمده از دیاگرام شولر و ویلکوکس

ردیف	منابع مورد استفاده	جهت استفاده شرب انسان	جهت استفاده کشاورزی
۱	رودخانه	خوب	C2S1 خوب
۲	گلینک	خوب	C3S1 متوسط
۳	گراب	خوب	C2S2 خوب
۴	دهدر	خوب	C2S1 خوب
۵	ناریان	خوب	C2S1 خوب
۶	خجیره	خوب	C3S1 خوب
۷	مهران	خوب	C2S1 خوب
۸	علیزان	خوب	C2S2 خوب

بحث و نتیجه گیری

عناصر محلول در آب (کاتیونها و آنیونها) براساس دیاگرام شولر مورد آنالیز قرار گرفتند. بر مبنای طبقه بندی شولر، کیفیت آب در رودخانه از کیفیت تقریباً خوبی برخوردار می‌باشد، و TH آن $320/46$ می‌باشد که قابل قبول می‌باشد. ارزیابی کیفیت شیمیایی آب از نظر کشاورزی با استفاده از مقادیر هدایت الکتریکی و نسبت ضریب جذب سدیم و پیاده نمودن آن‌ها بر روی دیاگرام ویلکس، کیفیت آب از نظر کشاورزی مشخص می‌گردد.

ملاحظه شد که عمدۀ نمونه‌ها در کلاس C2S2 قرار داشته و برای کشاورزی مناسب می‌باشند. این نوع آب تقریباً برای تمامی خاک‌ها قابل مصرف می‌باشد و گیاهان دارای ظرفیت تحمل شوری معمولی می‌توانند آن را مورد استفاده قرار دهند همچنین آب در سرچشمۀ‌های آن (مهران، ناریان و دهدز) از کیفیت بهتری نسبت به سرشاخه‌های اصلی (نمونه گیری در گلینک) برخوار بوده‌اند. اما در مجموع کیفیت آن در شاخه اصلی از حد مطلوب پایین‌تر نیامده و از وضعیت خوب و قابل قبولی چهت مصارف شرب و کشاورزی برخوردار است. حدود تغییرات این آب در ایستگاه گلینک، چهت مصارف شرب (دیاگرام شولر - برکاف) TD1-TH1- TD2-TH2- C3S1 تا C2S1 می‌باشد (نمایه مصارف کشاورزی دیاگرام ویلکوکس) از کیفیت مطلوب آب رودخانه طالقان از نظر استفاده کشاورزی می‌باشد.

با توجه به جدول راهنمای کیفیت آب آبیاری برای کشاورزی با توجه به مقدار SAR و EC کیفیت آب در حد متوسط قرار می‌گیرد. استانداردهای آبهای مناسب جهت شرب، میزان PH میان ۵ تا ۸ را مورد تاکید قرار داده است و با توجه به نتایج بدست آمده از آنالیز شیمیایی، آبهای منطقه در ایستگاه‌های مختلف، که $7/2$ می‌باشد کیفیت آب دارای استاندارد مناسب جهت شرب و کشاورزی است.

همچنین وضعیت آب رودخانه در محل سد طالقان در کلاس C2S1 می‌باشد که برای شرب مناسب تا خوب است. همچنین مقادیر SAR در محل سد کمتر از یک، مقدار شوری برابر $40.8/82$ میکرومیکرومتر است. (این مقادیر در محل سد سفید رود به ترتیب $3/8$ و بیش از 1000 می‌باشد) همچنین کاتیونهای رودخانه طالقان از نوع کلسیم می‌باشد (کلسیم 56% ، منیزیم 22% و سدیم و پتاسیم 22% کاتیونها را در آب این رودخانه تشکیل می‌دهند).

منابع

- ۱- امیریگی حسن. اصول تصفیه و بهداشت آب، انتشارات اندیشه رفیع، ۱۳۸۳.
- ۲- صفری غلامحسین، واعظی فروغ. بررسی کیفیت آب شرب شهرستان میانه، ششمین همایش ملی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی ساری، ۱۳۸۲.
- ۳- دیندارلو کاووس، علیپور ولی. بررسی کیفیت شیمیایی آب شرب بندرعباس و مقایسه با استانداردهای کشوری، هشتمین همایش ملی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۸۴.
- ۴- موسوی غلامرضا. مهندسی آب (برنامه‌ریزی، طراحی، بهره‌برداری)، جلد یک، انتشارات حفیط، ۱۳۸۴.
- ۵- مهدی‌نیا محمود، دهقانی فاطمه، آشوری مهدیه، بروزی حسن. بررسی کیفیت شیمیایی و میکروبی شبکه‌های توزیع آب منطقه مهماندوسن و شهرک شهرسازی دامغان در بهار ۱۳۸۴، هشتمین همایش ملی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی تهران، آبان ۱۳۸۴.
- ۶- راهبرد سند ملی آب، ۱۳۸۲، دولت جمهوری اسلامی ایران
- ۷- ایماندل، کرامت الله و همکاران، ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی آب آشامیدنی. کتابچه استاندارد. شماره ۱۰۵۲. مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران. چاپ پنجم ۱۳۷۶.
- ۸- دستورانی، مصطفی. میر، علی و همکاران، مطالعات هیدرولوژی و منابع آب حوزه میل سفید - جهان آباد، پایان نامه کارشناسی، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه بیزد، ۱۳۸۶.
- ۹- دیندارلو، کاووس. علیپور، ولی و غلامرضا فرشیدفر، کیفیت شیمیایی آب شرب بندر عباس، مجله پزشکی هرمزگان، سال دهم، شماره اول، بهار ۸۵، صفحات ۶۲-۵۷.
- ۱۰- شریعت پناهی، محمد. اصول کیفیت و تصفیه آب و فاضلاب. چاپ پنجم. انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۷۷.
- ۱۱- صفری، غلامحسین. واعظی، فروغ. بررسی منابع کیفیت آب شرب شهرستان میانه. ششمین همایش کشوری بهداشت محیط. ساری ۱۳۸۲.
- ۱۲- علیزاده، امین. رابطه آب و خاک و گیاه، انتشارات دانشگاه امام رضا (ع). ۱۳۸۵.
- ۱۳- عودی، قاسم. کیفیت آب آشامیدنی. چاپ اول. انتشارات محقق. ۱۳۷۳.
- ۱۴- مهدوی، محمد. هیدرولوژی کاربردی، جلد دوم، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.
- ۱۵- نبی زاده نودهی، رامین. فائزی رازی، دادمهر. رهنمودهای کیفیت آب آشامیدنی. سازمان بهداشت جهانی. چاپ اول. تهران. انتشارات نص. ۱۳۷۵.

16- Greenberg AE, Clesceri LS, Eaton AD. Standard method for the examination of water and wastewater. 19th ed. Washington: APHA; 1995.

17- Kawamura S. Integrated design of water treatment facilities. 1st ed. New York: John Wiley & Sons; 1991.

18- Wachinski AM. Water quality. 3rd ed. AWWA; 2003.

Evaluate the physical and chemical quality of water resources Taleghan in Alborz province

Water In addition to being essential for survival is a matter important role in economic and social development of communities Dard.amrvz·h with the progress of population, industry and lack of proper control environment, there are high risks of water contamination. The aim of this study was to measure the physical and chemical parameters of water resources Taleghan, for drinking and agriculture, and compared with national and international standards. In the case study, the samples taken from the river around Taloqan and a number of sources: Gelinak hydrological units, grub, Dehdar, Nari Khjyrh, Mehran and Alizai it is the harvest and were tested. Among the studied parameters were tested and sulfate, chloride, sodium, calcium, magnesium, total hardness, pH, electrical conductivity, sodium absorption ratio and an important loss of water-soluble. The results showed that the water-soluble ingredients (cation and anion) are classified according to Schuler, water quality in the river and up to the maximum allowable less favorable Bvdh⁻, represents the top of the field that the hardness of the water with respect to Formation limestone highlands of northeastern it is justified. In the case of this indicator also shows the scope of Naryan highest hardness. Range between the lowest and highest water hardness in the area is considerable introspection. PH and it is 302.6 B⁻Ha also concerned with the quality of drinking and agriculture, according to Will Cox diagrams of samples of C2S1 to C3S1 It should be noted that expresses high quality water for agricultural use and for all soil Taleghan can be consumption of common salt tolerance of plants and capacity can be used to answer.

Key words: Schuler, chemical, physical, Taloqan, water quality, Will Cox.